

Нови инвестиции в Бучим

На 9 юли тази година в Медния комбинат БУЧИМ ДООЕЛ Радовиш е подписан договор за нови инвестиции в размер на 9 милиона евро предназначени за изграждането на нова фабрика за производство на катодна мед. Македония и македонските рудници за цветни метали главно изнасят междинни продукти – концентрати на метали, които после се преработват в металургични комплекси в съседните страни, до готови продукти – метали предназначени за продажба на стоковата борса.

Въпреки че инвестицията не е особено голяма, тя е много значителна за Комбината и за града Радовиш, защото покрай новото производство се предвижда и възможност за нови работни места на 50 до 60 работници, което е от особено значение поради голямата безработица в този регион и ще осигури живота на над педесет семейства от града и околността.

Известно е че минния комбинат БУЧИМ работи вече 30 години за добив и преработка на медни руди, като в рудата се съдържа и малки количества злато като търговски интерес. Във *Флотационната фабрика* се преработва сулфидната медна руда със съдържание на мед над 0,15% до меден концентрат със съдържание на мед от 21% и 10-15гр/тон злато, и като готов продукт се продава за по-нататъшна преработка в металургични комбинати.

Като се има предвид, че в рудата в находище БУЧИМ, медта, освен като сулфидна, се съдържа и в значителни количества в оксидна руда, която не подлежи на обработка в съществуващата флотация. Има и малки количества извън балансови руди, които са депонирани заедно с откритката. Имайки в предвид факта, че рудникът БУЧИМ разполага с ограничени резерви на медна руда, както и факта, че съществува и рудното тяло *Вришник*, което тази година е доизградено и са установени рудни резерви от над 6 милиона тона оксидна и също така сулфидна руда, с цел да се продължи работата на мината, се наложи като приоритет да се преработва и оксидната руда, която между другото се намира над сулфидната.

Основавайки се на извършените детайлни анализи и предишни изследвания, стигнахме до заключението, че би било оправдано да се изгради нов капацитет за преработка на окисна медна руда по път на излужване, използвайки най-новите налични техники и технологии, с максимално внимание към еколожните проблеми и добиване на готов пазарен продукт – катодна мед, добита по път на електролиза на обогатените разтвори на мед от процеса на излужване. На базата на обявения търг и на получените оферти и предложения, беше сключен договор с фирмата *Йонтех Инженеринг* от България, която има подобна инсталация в родината си.

Технологията за добиване на катодна мед от находището в БУЧИМ се основава на използването на 0,5% разтвор на сярна киселина, наречена разтвор за излужване, който се подава на повърхността на насипището. Преминавайки през рудата, разтвора за излужване разтваря част от медта, и се стича в долния край в подготвено специално за тази цел езеро. Този разтвор, като продуктивен и богат на мед, влиза в технологичен

процес за преработка до добиване на катодна мед като готов продукт. На снимката е дадена технологичната схема на процесът на преработка на медната руда от излужването до добиването на катодна мед, като готов продукт от електролизната инсталация, която ще бъде изградена като съставна част на новата фабрика.

Както вече казахме, процесът започва с излужване (разтваряне на медта от окисната руда) от насипището, което е специално подготвено за това предназначение, чрез прилагане на водонепропускливи материали и регулирано извеждане на добития разтвор до системата за чистене от механични примеси. После разтвора отива в системата за йонообмен – сорбция и десорбция, от където се добива концентриран разтвор, който отива на течна екстракция и реекстракция, а реекстрактът отива на електролиза, където се добива и готовия продукт – катодна мед, която се продава директно на световната фондова борса. Очаква се годишно производство да достигне 2800 тона катодна мед, като варира около 2000-3000 тона, в зависимост от интензитетът на работа.

Особено важно е, че тази инвестиция позволява рудникът БУЧИМ да бъде активен и следващите 20-30 години, с което се създава предпоставка за работа и на останалите обекти след завършването на рудните резерви в този рудник, което се очаква след десетина години, изразявайки се в преработка на медните руди от други находища, които са във фаза на проучване. Инвестицията е и от значение, заради това че се създават условия за завършване на процесът по защита на околната среда, затвореният цикъл на работа позволява на вече изградената система предварително да събира отпадните води, но в този случай и с икономически ефект, които означават ново производство и нови работни места.

